

'Asmalarda (Vitis cinsi) zararlı organizmaların yayılmasının önlenmesi ve mücadelesine yönelik ulusal tedbirler programı – tüm bağ yetiştiricileri ve ziraat uzmanları için önemli bir rehber'

Автор(и): Растителна защита
Дата: 15.08.2024 Брой: 8/2024



Bulgaristan'da asma yetiştiriciliği eski çağlara dayanmaktadır. Uygun agrometeorolojik, toprak ve demografik koşulların bir sonucu olarak, asma bitkilerinin yetiştirilmesinde uzun yıllara dayanan deneyim birikmiş ve geliştirilmiştir. Hem sofralık hem de şaraplık üzüm çeşitleri için verim ve yüksek kaliteli ürün üretimi sağlanmaktadır. Yüksek çağdaş gereksinimler, üzüm üretiminin odağını

sadece verim açısından değil, aynı zamanda hasat edilen ürünün görünüm, organoleptik ve teknolojik özelliklerini içeren kalitesi açısından da kaydırmakta ve çabalar sağlıklı bitkilerin yetiştirilmesine ve pestisit kalıntısı içermeyen ürün üretimine yönlendirilmektedir. İnsan ve mal hareketlerinin yoğunlaşması sonucunda yeni zararlıların ortaya çıkması, yayılması ve çoğalması, bağcılar birçok zorluk ve belirsizlikle karşı karşıya bırakmaktadır. Bağcılar karşılaştığı başlıca sorunlardan biri, ürünü hastalık ve zararlılardan korumaktır. Agrometeorolojik koşullara bağlı olarak, bağ mildiyözü (*Plasmopara viticola*); bağ küllemesi (*Oidium tuckeri*); gri küf (*Botrytis cinerea*); asma ekzokoryozu (*Phomopsis viticola*); salkım güvesi (*Lobesia botrana*); asma kabuklubiti (*Pulvinaria vitis*); sarı asma akarı (*Eotetranychus pruni* (*Schizotetranychus viticola*)) gibi ekonomik öneme sahip zararlılar bağlarda yıllık olarak çoğalmakta ve kayıplara neden olmaktadır. Uygun koşullar altında, birçok başka zararlı da asmalarda ortaya çıkabilir ve çoğalabilir ve bunlar, yaşam süreçlerinin bir sonucu olarak verimde azalmaya ve ürün kalitesinin bozulmasına katkıda bulunabilir. Avrupa politikasının pestisitlerin sürdürülebilir kullanımına ilişkin yeni gerekliliklerinin amacı, bunların kullanımında önemli bir azalma sağlamaya yönelik iddialı bir programdır. "Yeşil Mutabakat" ve "Çiftlikten Çatala" stratejilerinin bir önceliği, doğayı korumak, sağlıklı gıda sağlamak ve çiftçileri desteklemektir.

Asma (*Vitis cinsi*) zararlılarının yayılmasını önlemeye ve mücadeleye yönelik bir Ulusal Önlemler Programı hazırlanması, belirli hastalık ve zararlıların yayılmasını sınırlamayı ve sağlıklı bağları korumayı amaçlamaktadır. Program, asma yetiştiriciliğinin tüm dönemini kapsar – "dormansi" fenolojik aşamasından, tüm vejetasyon dönemi boyunca "yaprak dökümünün başlangıcı" aşamasına kadar. Program esas olarak, ilk mücadele uygulamalarının zamanlamasının bitkilere zarar verilmesini, kayıpları ve ürün kalitesinin bozulmasını engellemek açısından olağanüstü önem taşıdığı zararlıları dikkate almaktadır. Belirli zararlılar için aşağıdaki gibi spesifik kimyasal mücadele önlemlerinin uygulanması öngörülmektedir:



Bağ küllemesi – Oidium tuckeri

Külleme etmenine karşı – kış dormansisi başlamadan önce, sonbahar donları ve yaprak dökümünden önce, күкүрт etkin maddesini içeren bir bitki koruma ürünü ile uygulama yapılacaktır. Amaç, patojenin (hastalık etmeninin) asma üzerindeki kışlayan inokulumunu azaltmaktır; bu, bitkilerin vejetasyon dönemi başında normal gelişimini sağlayacak ve sezon içi uygulama sayısını azaltacaktır. Bu, Bulgaristan'daki bağcılar arasında yaygın olmayan, ancak önde gelen Avrupa bağcılık ülkeleri tarafından uygulanan bir bitki koruma önlemidir. Öneri, Plovdiv Tarım Üniversitesi'nden bilim insanları tarafından yapılan araştırmalar sonucunda yapılmıştır.



Asma ekzokoryozu – Phomopsis viticola

Vejetasyon döneminin en başında ("tomurcuk şişmesinin başlangıcı" fenolojik aşamasından "üçüncü yaprağın açılması" fenolojik aşamasına kadar) asma ekzokoryozu etmenine (*Phomopsis viticola*) karşı bitki uygulaması, bağcılar tarafından sıklıkla kaçırılan bir diğer kilit andır; oysa hastalık genç sürgünler için özellikle zararlıdır. Birincil tomurcukların ölümüne, kolların uzamasına ve kurumalarına yol açar.



Asma kabuklubiti – Pulvinaria vitis

Programda özellikle "vektörlere" – bitki hastalıklarının (viral, fitoplazma) etmenlerini taşıyan ve yayan organizmalara – dikkat ayrılmıştır. Asma kabuklubiti (*Pulvinaria vitis*), bir dizi asma viral hastalığının vektörüdür. Program, parafin yağı etkin maddesini içeren bir bitki koruma ürünü uygulayarak zararlının kışlayan popülasyonunu azaltmayı öngörmektedir.



Asma altın sarısı sarılığı (Flavescence dorée)

Program, asma altın sarısı sarılığının (Flavescence dorée) etmeni olan *Flavescence dorée phytoplasma-PHY64* fitoplazmasının taşıyıcısı olan vektör, Amerikan asma yaprakpiresinin (*Scaphoideus titanus*) kontrolünü sağlamaktadır. Fitoplazma, Uygulama Tüzüğü (AB) 2019/2072'nin Ek II'sinde, "Birlik karantina zararlıları listesi ve bunlara karşılık gelen kodlar"da; Bölüm B – "Birlik topraklarında bulunduğu bilinen zararlılar" kısmında yer almaktadır. Fitoplazmanın taşıyıcısı olan Amerikan asma yaprakpiresi, Bulgaristan topraklarında tespit edilmiştir. Bazı Avrupa ülkeleri (Fransa) halihazırda, asma altın sarısı sarılığının (Flavescence dorée phytoplasma) yayılmasını sınırlamak amacıyla zorunlu insektisit uygulaması veya asmaların sıhhi sökümü için programlar uygulamaktadır.

Bu Ulusal Program, ziraat mühendisliği uzmanları ve çiftçiler için hazırlanmıştır.

Program, Bitki Koruma Kanunu'nun 2. Maddesi ve Tarım ve Gıda Bakanı'nın 27.06.2023 tarih ve RD 09-629 sayılı Emri temel alınarak, Tarım ve Gıda Bakanlığı; Bulgaristan Gıda Güvenliği Ajansı; Bölgesel Gıda Güvenliği Müdürlükleri – Burgas; Varna; Pazardzhik; Plovdiv; Stara Zagora; Gıda Zinciri Risk Değerlendirme Merkezi (RACFC) – Sofya; Plovdiv Tarım Üniversitesi; Sofya Ormancılık

Üniversitesi "Ziraat Fakültesi"; "Bağcılık ve Şarapçılık Enstitüsü" (IVE) – Pleven'den yetkililerin yer aldığı bir çalışma grubu tarafından geliştirilmiştir.

Asma (Vitis cinsi) zararlılarının yayılmasını önlemeye ve mücadeleye yönelik Ulusal Önlemler Programını **BURADAN** görüntüleyin